

PETERKOVÁ, Eva: Fünfzehn Jahre deutsch-tschechischer Jugendzusammenarbeit. Bakalářská práce předložená k obhajobě na Institutu mezinárodních studií UK-FSV. Praha 2012, 44 s.

Předložená bakalářská práce se zabývá tématem bilaterálních vztahů v oblasti spolupráce a výměn mládeže mezi SRN a ČR, tedy tématem v politické sféře často (někdy až rituálně) artikulovaným, v médiích a dosavadní odborné literatuře však velmi opomíjeným – a to navzdory skutečnosti, že tato spolupráce má značnou dynamiku a i během poměrně krátké doby dožala určitých obecnějších proměn, které mj. souvisejí i se vstupem ČR do EU v r. 2004 (obecně je lze označit za „multilateralizaci“, tj. proces, který je charakteristický i pro česko-německou relaci jako celek). Metodologicky nebyla práce příliš jasně ukotvena: autorka ji sice označuje za *případovou studii* (aniž je příslušný *casus* jasně vymezen), z příslušné pasáže ovšem vyplývá, že se bude jednat o poměrně široce založený deskriptivně-empirický, v závěru komparativně pojatý text (s. 4-5), doplněný v poslední obligatorní kapitole o stručnou mediální analýzu, zúženou ovšem v rámci zadání jen na česká tištěná média. Navzdory zaměření látky na léta 1996-2011 není téma jasně striktně časově ohraničeno (a ani být nemůže), neboť se odvíjí na širším podloží česko-německých vztahů jako takových a nutně se – minimálně při analýze předmětného smluvního základu – posouvá do vzdálenější minulosti, v některých bodech dokonce před rok 1989; první oficiální česko-německé setkání mládeže v Poličce (za účasti prezidentů Havla a Herzoga) zde má především symbolický charakter. Obvyklý korpus pramenů a literatury je v práci rozšířen o vhodné zvolená expertní interview.

Po přesnějším vysvětlení a zavedení častěji užívaných, a někdy velmi „rozmlžených“ termínů (např. Jugendpolitik, Jugendorganisationen atd.) autorka přechází v 1. kapitole ke komparaci *Jugendpolitik* v ČR a SRN, zejména v institucionálně-organizační rovině tzv. *polity*. I v ní se odrážejí značné historické rozdíly a kontinuita/diskontinuita v práci mládežnických organizací (a jejich střešových struktur). Autorka přitom pomíjí vývoj v bývalé NDR (v mnohém shodný s bývalým Československem), který je příčinou některých existujících asymetrií v nových spolkových zemích až do dnešní doby. Předmětem 2. kapitoly je historický vývoj česko-německé spolupráce v oblasti mládeže, zvláštní pozornost je věnována setkání v Poličce v r. 1996, které bylo stabilizujícím prvkem v jinak poměrně napjatých česko-německých vztazích před podpisem Česko-německé deklarace o vzájemných vztazích a jejich budoucím rozvoji (následným setkáním, např. v saském Auerbachu, však již se již autorka nevěnovala). Setkání v Poličce přineslo navíc trvalý plod – založení TANDEMU v Řezně a v Plzni coby dobře a profesionálně fungujících koordinačních center výměn mládeže, sloužících posléze i jako inspirace pro zřízení podobně zaměřené německo-izraelské instituce (avšak skromněji vybavených než německo-francouzský či německo-polský *jugendwerk*). Česko-německá deklarace (1997) pak umožnila vznik Česko-německého Fondu budoucnosti – a spolu s ním i financování řady „mládežnických“ aktivit a výměn, a to i mimo akční rádius TANDEMU. 3. Kapitola se zabývá aktuálním stavem česko-německé spolupráce v oblasti mládeže, poznamenaným trendem k multilateralizaci a mj. i klesajícími znalostmi němčiny u české mládeže – úspěšná 15letá bilance je tak poznamenaná ne zcela jasnými perspektivami. 4. kapitola porovnává bilaterální spolupráci SRN a ČR (v oblasti mládeže) s jinými, třetími zeměmi, z níž vyplývají některé odlišné priority. 5. Kapitola je věnována, podobně jako u jiných bakalářských prací oboru česko-německých studií, mediální analýze – v tomto případě poměrně velkému ohlasu českých tištěných médií na setkání v Poličce v r. 1996. Ten byl v naprosté většině kladný, s výjimkou komunistického deníku *Haló noviny*, tradičně negativně naladěnému k novým formám česko-německého sblížení a spolupráce.

V jinak velmi kvalitní práci se objevuje několik nepřesností či nelogických tvrzení. Např. na s. 3 autorka deklaruje, že se nebude zabývat „otázkou sudetských Němců“ – problematické předsevzetí vzhledem k angažmá řady sudetoněmeckých organizací v této oblasti, zejména Junge Gemeinde (mládežnická sekce katolické Ackermann-Gemeinde), Sudetendeutsche Jugend, jež se do těchto aktivit zapojila později, resp. i dalších organizací (na jiném místě ostatně autorka jejich význam oceňuje). Ne zcela dobře byla zvládnuta jazyková stránka práce, některé významové posuny jsou velmi zkreslující – např. na s. 7 záměna *propagace/PR* za *propagandu*, na s. 31 je Vlastimil Balín označen za *Vizepräsident von KSČM* (místo *Stellv. Vorsitzende* či *Vizevorsitzende*), na s. 33 jsou meziřesortní dohody mezi ČR a SRN označeny za *interdisziplinär* (?). Nedostatky vykazuje i citační aparát, např. studie ve vědeckých sbornících nejsou vždy citovány jednotlivě, nýbrž odkaz směřuje jen na sborník jako celek.

Bakalářskou práci E. Peterkové doporučuji k obhajobě a navrhuji její klasifikaci – navzdory marginálním nedostatkům - stupněm „výborně“ (1).

V Praze 23. srpna 2012

PhDr. Miroslav Kunštát, Ph.D.
Institut mezinárodních studií UK-FSV